

aloitteiden määrärahakäytäntö

Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuosittain useita aloitteita, joiden toimeenpano edellyttää taloudellisia voimavaroja. Osa näistä hyväksytään vain sellaisenaan, osa vahvistetaan hyväksytyllä talousarvioaloitteella ja osa päätetään rahoittaa erillisellä poliittisella päätöksellä ns. budjettineuvotteluissa. Toimintaan saatetaan myös osoittaa rahoitus talousarviossa ilman eri päätöstä.

Jos hyväksytyyn aloitteeseen ei sisälly erillistä rahoituspäätöstä, jää aloitteen rahoittaminen lautakunnan tehtäväksi talousarviossa lautakunnalle osoitetun kokonaismäärärahan sisältä useimmiten leikaten muusta toiminnasta. Jos erillinen rahoituspäätös on tehty, aloitteen toimeenpano rahoitetaan asiaan osoitetun rahamäärän asettamissa rajoissa. Menettely perustunee budjetin rahoitukseen käytäntöön eli edellisen vuoden budjetin, väestön muutoksen ja kustannustason nousun ja puolen prosentin niin sanotun tuottavuuden nousun huomioon ottamisesta ja siihen, että muita muutoksia ei oteta huomioon rahoituksen kokonaismäärässä.

Menettely sivuuttaa kokonaan demokraattisen päätöksenteon sen elementin, että poliittisen päätöksentekokoelimen, ja erityisesti ylimmän elimen eli kaupunginvaltuuston, päätökset on toimeenpantava. Erityisen hälyttävää on, että jopa valtuuston aloitteen hyväksymistä koskevan talousarvioaloitteella vahvistetun päätöksen toimeenpano on lopetettu lautakunnan talousarvion täytäntöönpanoa koskevalla päätöksellä.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että kaupunginhallitus selvittää

- onko kaupungin toimielimellä, kaupunginhallituksella, lautakunnalla ja kaupungin virkakooneistolla, oikeus jättää toimeen panematta esimerkiksi taloudellisin tai muin perustein kaupunginvaltuuston päätös,
- onko kaupunginkanslialla, pormestarilla ja kaupunginhallituksella oikeus laatia valtuustolle talousarvioesitys, joka ei toteuta hyväksytyin valtuustoaloitteen sisältöä silloin, kun aloite vaatii taloudellisia voimavaroja,
- tuleeko valtuustoaloitteeseen perustuva määrärahatarve päättää vuosittain ja miten sen käyttö tarkoitukseensa varmistetaan, kun rahoitus osoitetaan lautakunnille kokonaisuutena, jonka lautakunta osoittaa käyttösuunnitelmassa eri tarkoituksiin,
- koskeeko mahdollinen erikseen päättäminen vain aloitteeseen perustuvaa määrärahan tarvetta. Koskeeko mahdollinen erikseen päättäminen myös sellaisia määrärahoja, jotka on otettu talousarvioon esimerkiksi ns. strategisina toimenpiteinä ja voidaanko niitä käsitellä eri tavalla siten, että nämä esitetään vuosittain budjettiin, mutta muita valtuuston hyväksymiä toimenpiteitä ei ole tarpeen ottaa huomioon talousarvion valmistelussa,
- mihin toimenpiteisiin on syytä ryhtyä kaupunginvaltuuston hyväksymien aloitteiden toteuttamiseksi myös tosiasiallisesti.

Helsingissä 15.03.2023

Arajärvi Pentti

Jäsen

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 33 allekirjoitusta)

Gebhard Elisa

Lemström Anna

Helal Fardoos

Niemelä Kimmo

Kauppila Elina

Alametsä Alviina

Austero Nita

Korkkula Vesa

Månsson Björn

Haglund Mia

Torsti Pilvi

Nevanlinna Tuomas

Harakka Timo

Saxberg Mirita

Vuorjoki Anna

Ahde Hilikka

Muttilainen Sami

Niiranen Matti

Lovén Jape

Taipale Kaarin

Lindgren Minna

Kolehmainen Laura

Hiltunen Titta

Hussein Abdirahim Husu

Jungner Mikael

Laisaari Johanna

Holopainen Mari

Vepsä Sinikka

Wallgren Thomas

Järvinen Jukka

Grotenfelt Nora

Aro Katju

Nyholm Henrik